

ANTOLOGIJA ČUDESNIH BIĆA

ČUDESNA BIĆA ZEMLJE

KLURIKANI

Bezobrazni stvorovi

U jednom selu na jugu Irske živeo jedan krčmar koji je poslovaio i sa lopovima iz tog kraja. Pokvarenjak jedan, naručivao je krađu silnih burića s vinom iz okolnih sela, sakrivao ih u svom podrumu a onda prodavao vino jeftinije od svih ostalih; na taj način je njegova krčma bila uspješnija od drugih.

Međutim, jednom prilikom je odbio da lopovima isplati njihov deo a lopovi se zakleše na osvetu. Jedne noći, u nekom podrumu iz kojeg su krali naiđoše nekog malog, pijanog i trbušastog klurikana kako spava. Prepoznali su ga po ogromnom stomaku, crvenom šeširu, kožnom prsluku i cipelama sa visokim potpeticama.

Klurikan je bio toliko pijan da nije mogao ni da se mrdne pa su ga podigli, stavili u jedno bure i odneli u podrum pokvarenog krčmara i pazeći da ih niko ne vidi, stavili ga pokraj desetak burića sa najboljim vinom.

Sledećeg jutra, kad se klurikan probudio, nije mogao sopstvenim očima da poveruje. To je bio najbolji vinski podrum u kojem se našao za svih sto pedeset godina koje je proveo na zemlji te odluči da ostane i živi tamo. Konačno je mogao da ispuni svoj san: da svake noći popije po burence dobrog vina. Tog dana je počeo da propada unosni posao nepoštenog krčmara.

VILENJACI

Nestašna i tvrdoglava bića

Gospodin Tompson je živeo u kući u kojoj se i rodio. Imao je pedeset i dve godine i čitavog života je podnosio nestašluke jednog hirovitog šaljivdžije vilenjaka. Svakog dana, od ujutru do uveče, morao je da trpi smicalice tog majušnog stvora koji se uzjogunio da igra, peva, pomera nameštaj i vuče lance po čitavoj kući. A to su bile samo neke od njegovih ludosti.

Gospodin Tompson više nije znao šta da radi. Pokušao je da ga se otarasi na sve moguće načine. Jednom je čak i isterivača duhova zamolio za pomoć. Ali, uprkos svemu, vilenjak nije otišao.

Jednog lepog dana, gospodin Tompson je čuo za čarobnjaka koji je poznavao narav i običaje svih čudesnih stvorenja na svetu i odluči da ga uzme u službu. Tri sedmice je čarobnjak pretraživao kuću dok nije naišao na jedan stari medaljon sakriven u nekom ćošku. Po rečima čarobnjaka, vilenjaci su veoma vezani za neki kućni predmet i bez njega ne mogu da žive pa je

dovoljno ukloniti taj predmet kako bi i vilenjak otišao; tako čarobnjak odnese medaljon i sakri ga u šumi a tog istog dana nestade i problema.

Međutim, ubrzo je gospodin Tompson zamolio čarobnjaka da mu vrati medaljon. Bilo je dovoljno nekoliko dana da shvati koliko je usamljen u kući i da više ne ume da živi bez vilenjaka koji mu je pravio društvo celog života.

PATULJCI

Najveštiji kovači

Patuljci spadaju u grupu prvobitnih stvorenja koja su naseljavala zemlju na početku svih vremena, čak i pre bogova. I pre mnogo, mnogo hiljada godina, kad je svet bio još mlad i kad još nije znao za ove silne rušilačke ratove, ljudi i patuljci su sklopili savez. Kako patuljci nisu voleli da oru zemlju i ubiru njene plodove, ljudi su obavljali taj posao umesto njih. Zauzvrat su patuljci, koji su bili izuzetno vešti u teškim poslovima, kao što je kujundžijski, izrađivali za ljude sve moguće predmete od metala.

Ovaj savez trajao je vekovima i tokom tog vremena ljudi su ojačali. Pažljivim posmatranjem naučili su razne zanate patuljaka mada nikad nisu dostigli njihovu veštinu u izradi oružja, rudarstvu i metalurgiji.

U međuvremenu, patuljci, iako tvrdoglavi bili su naivni te nisu uradili ništa kako bi otkrili tajne svojih suseda. I tada su ih ljudi prevarili. Već odavno su ljudi potajno omalovažavali patuljke jer ih nisu razumeli i jer im se nije sviđao njihov izgled, toliko različit od ljudskog.

Umesto da ih smatraju različitim stvorenjima, verovali su da su to grbavi, nakazni i niski ljudi, sa bradama koje su im dopirale do užasno debelih stomaka. Tako im objaviše rat i oduzeše im svu imovinu.

Od tada patuljci više nemaju poverenja u ljude, izbegavaju ih kad god mogu jer smatraju da su ljudi prevrtljiva i nepoštena stvorenja.

ENTI

Čuvari drveća

Enti su čuvari drveća. To su pradavna bića, polu-ljudi polu-drveće. Elfi su ti koji su pre mnogo stotina godina probudili ente iz sna i naučili ih elfskom jeziku. Od tada, enti su se veoma zanimali za učenje različitih jezika-ljudskih, životinjskih i biljnih, pa se sporazumevaju sa svim bićima iz prirode na entskom jeziku.

Spoljašnji izgled enta ne razlikuje se mnogo od drveta ali, razmišljaju i kreću se kao ljudi. Njihove ruke su dve gornje grane a iz trupa im izlaze dve dugačke noge kojima se kreću kroz šumu divovskim koracima.

Poseduju izuzetnu snagu i u stanju su da rukama podignu glomazno kamenje kako bi gađali neprijatelje koji pokušaju da ih ugroze. Neki su toliko visoki da mogu dostići i pet metara a svi enti, kao i drveće, plaše se požara jer njihova kora umire u dodiru sa vatrom.

Pošto su tako mudri, enti se razumeju sa svim bićima na zemlji. Zbog toga mnogi stanovnici šume dolaze kod njih da im traže savet i pažljivo slušaju njihove reči. Ali, sa entima treba biti veoma strpljiv. Govore veoma polako, jednostavnim i jasnim rečima i otvaraju usta samo ako imaju nešto zaista važno da kažu.

Ente treba pažljivo slušati i slediti njihove savete.

FAUN

Dobročudni šumski duh

Svakog dana, jedna mlada pastirica je prolazila planinom prateći svoje stado. Poznavala je svaki kamen, svaku pećinu, svaki potok i zato se nije brinula kad je trebalo proći najmračnijim i najzlokobnijim delom šume. Već godinama je devojkica čuvala ovce i neko bi pomislio da joj je život dosadan ali ona je umela da uživa u planinskoj tišini, spokoju šumskih puteljaka i razdraganosti životinja.

Jednog jutra devojkica počne da primećuje nečije oči kako je prate. Iznenada, okrenuvši se, uspe da spazi jednu hitru senku što se skrivala iza stabla. Devojkica nije uspela dobro da osmotri tu pojavu ali je bila sigurna da je u pitanju neki pastir.

-Nemoj da se kriješ- uzviknu devojkica-. Vidala sam te i pre. Znam da si tu.

Ali, kada je pastir kojeg je verovala da je videla izašao iz svog skrovišta, ispostavilo se da se ne radi o čoveku već o jednom prilično čudnom biću. Od struka naviše izgledalo je kao mladić, čak bi se moglo reći da je lep ali, od struka naniže videle su se grozne kozje noge kojima se smešno kretao. Pastirici se ote smeh a čudno biće se postideno sakri.

-Oprosti- reče mu pastirica-, nije trebalo da se smejem. Pridruži mi se ako hoćeš i pomoz mi oko ovaca.

Jer pastirica je znala da faun nikad nikome ne čini zlo.

GARGOLE

Oživljavaju noću

Legende o gargolama iz katedrale Notrdam, u francuskom gradu Ruanu, nema u istorijskim knjigama, ali se prenosila sa generacije na generaciju zahvaljujući narodu koji je se seća svakog tridesetog maja, sve od 1431. godine.

Tog dana, na starom Pijačnom trgu u Ruanu, stavili su na lomaču Jovanku Orleanku, devojkicu koja je tvrdila da je čula glas Božji i da je izabrana da spasi Francusku od engleskih osvajača. Desilo se to tokom Stogodišnjeg rata i bila istina ili ne da je čula glas Božji, sigurno je da je Jovanka komandovala vojskom tokom opsade Orleana i izvojevala za Francuze jednu od

odlučujućih pobeda u tom ratu. Međutim, iako je postala narodni heroj, Jovanka je pala u nemilost i osuđena je na lomaču zbog jeresi.

Legenda kazuje da je tog dana svetina bila toliko razjarena da su se gargole probudile iz svog dugogodišnjeg sna i uništile grad tokom noći. Sa pročelja katedrale, krilata i rogata čudovišta su posmatrala prizor koji je ledio krv, smrt nedužne devojke, i odlučili da je osvete. Priča se da se sutradan, na ulicama Ruana, moglo videti na stotine leševa ljudi koji su prethodne noći prisustvovali Jovankinim mukama na Pijačnom trgu i uživali gledajući je kako gori.

DŽINOVİ

Veliki kao planine

Pre mnogo, mnogo godina, džinovi i ljudi su zajedno živeli na zemlji. Džinovi su bića neverovatne veličine i izuzetne snage ali, koliko su bili krupni toliko su bili i dobroćudni. Njima dugujemo stvaranje planina, koje su napravili slažući stenu na stenu, kao da na plaži prave kule od peska.

U prošlosti su džinovi mnogo pomogli ljudima. Pripoveda se da su džinovi, kada su bile strašne oluje, prelazili mora u dva koraka i rukama vadili iz vode brodove izgubljene na pučini i vraćali ih do luke. Takođe su učestvovali u spašavanju ljudi koji su se izgubili u šumi jer, kako su viši od drveća, mogli su da vide nadaleko. Ali, džinovi su morali mnogo da paze kad se kreću jer su ponekad, ne shvatajući šta rade, gazili sve što bi im se našlo na putu.

Uprkos naklonosti koju su džinovi osećali prema ljudima, znali su da im se ne mogu približiti i iskazati nežnost jer, od samo jednog dodira ili zagrljaja, ljudi bi bili smrvljeni.

GNOMI

Majušna stvorenja

Ovo je priča o gnomu koji je putovao najviše na svetu i kojeg svi pamte jer njegove podvige nije prevazišao nijedan drugi gnom. Iako se zvao Pokel, u podzemnom svetu svi su ga znali kao Poka a bio je tako mali i okruglast da se niko ne bi kladio ni u grumen ugljena da će preživeti opasnu pustolovinu u koju se upustio.

Došao je dan kada je, pre mnogo vremena, Pok shvatio da mu je dosadilo da bude rudar pa se posvetio proučavanju istorije svog naroda u biblioteci koju su sagradili njegovi preci. Tamo je Pok otkrio da gnomi spadaju u vrstu najstarijih bića u vasioni ali, što je više saznavao o svom narodu, sve se više zanimao za ostala stvorenja. I tako, jednog lepog dana, spakova svoje stvari i krete u svet da bi ga upoznao.

Dvesta godina se ništa nije znalo o starom Poku i svi su mislili da je mrtav. Ali, kada se vratio sa silnim pričama i stotinu neobičnih predmeta, patuljci shvatiše da je uradio velike stvari.

Od tog dana je pripovedao svoj život svima koji su hteli da ga slušaju. Tako su patuljci prvi put čuli za elfe i silfe, za nereide i salamandere, pa čak i za ljude i strašne orke. Kada je napokon napunio petsto godina a njegovo telo se pretvorilo u zemlju, na njegovu sahranu su došli predstavnici iz najudaljenijih mesta na svetu kako bi odali počast tom starom pustolovu kojeg su svi zvali »gospodin Pok«.

VILE

Ženski duhovi prirode

U današnje vreme niko ne sme da prizna da veruje u vile ali, postojalo je vreme kada je čovek živeo sa prirodom i verovao da su vile stvarne kao što danas verujemo da veš mašina i kompjuter postoje.

U dolini Jorkšira, u Engleskoj, živela je pre mnogo godina jedna mlekarica koja je svakog jutra muzla krave sa svoje farme a mleko je bilo tako dobro da su komšije sa svih strana dolazile da ga kupe.

Nešto čudno je počelo da se dešava u prethodnih nekoliko godina, kada je mlekarica iz naše priče primetila da je jedna od najboljih krava prestala da daje mleko. Nije se činilo da je bolesna a iz njenog vimena nije ni kap htela da kane. Tada se mlekarica seti leka za koji je čula od bake, trebalo je staviti u jedan ugao štale detelinu sa četiri lista, koja je imala moć da otera zle duhove. Nije znala da detelina, osim toga, razotkriva čaroliju vila i da će, ako je ostavi tamo tokom nekoliko sati, imati priliku da ih vidi izbliza. Kakvo je to iznaneđenje bilo kad je otkrila majušne vile kako nose vedro s mlekom njene krave!

- Šta to radite?- povika.
- Nemoj nas oterati- zamoliše je vile-. Princeza Isain je rodila još jedno dete i nema dovoljno mleka u grudima da ga prehrani. Ako nas pustiš još nekoliko dana, obećavamo ti da na tvojoj farmi nikad neće usfaliti mleka.

I tako je mlekarica postigla da njeno mleko bude najbolje u okrugu.

HOBGOBLINI

Veseli i dobroćudni ali preke naravi

Priča se da je jedna porodica mirno živela u svojoj kućici u Linkolnširu. Ustajali su rano i bavili se poslovima na imanju. Uveče bi založili vatru u kaminu i seli da pričaju priče. S njima je živeo jedan hobgoblin koji im je pomagao oko poslova na imanju. Hobgoblini izgledaju kao minijaturni ljudi, sitni su i imaju tamnu kožu, debele obrve i čupave brkove a kosa im je stalno nakostrešena. Vole da se smeste kraj vatre i uvek su dobre volje mada podjednako umeju da pokažu svoju lošu narav kad se naljute.

Kao što smo rekli, već dugo je hobgoblin živeo u toj kući. Bio je tu kad su se rodili svi članovi porodice, uključujući i dedu a tvrdio je da je tu živeo još dok se gradilo selo. Svi u porodici su ga veoma voleli i davali mu da jede sve što je voleo.

Jedne noći, roditelji su dugo razgovarali o budućnosti svoje dece. Dopadao im se život koji su vodili do tada ali su znali da nije sasvim odgovarajući za decu pa odlučiše da se presele u grad.

Na dan kad su kretali, hobgoblin sakri ključeve od kuće i zaključa ih sve u kuhinju, no, nakon četiri sata, pobedi ga glad i već onemoćao, otvori im vrata preklinjući da mu daju neki slatkiš. Pre nego što odoše, ostaviše mu korpicu punu hrane. Na vratima kuće ugledaše hobgoblina, po poslednji put u svom životu, kako plače na stepeniku i jede jabuku.

KOBOLDI

Domaći duhovi

Pre mnogo godina, jedan stari bračni par Švajcaraca ode u penziju i kupi kućicu na selu. Želeli su da svoje poslednje dane provedu u tom zabačenom selu, nakon celog života provedenog u gradu. No, dogodi se da već prve noći začuju neke čudne zvuke u kući i verujući da su to miševi, postaviše posvuda mišolovke a u svaku staviše komadić sira.

Narednog jutra otkriše da je sir nestao ali da su mišolovke prazne.

- Ovo su najpametniji miševi koje sam u životu video- reče dekica-. Moramo otvoriti četvoro oči ne bismo li ih pohvatali.

Te noći odlučiše da ne spavaju da bi videli odakle izlaze miševi ali otkriše nešto sasvim drugo. Neočekivano, iz jednog ćupa koji je stajao na podu izađe jedan prastari i izborani kobolde koji im požele dobrodošlicu. Bio je debeljuškast kao krompirić i kretao se veoma sporo ali i dalje je imao ogromna usta i malene, nasmejane oči. Dvoje starih ne znadoše šta da kažu te tako kobolde započe priču. Ispričao im je da živi u toj kući već stotinama godina i da je video čitave generacije koje su prošle kroz kuću ali da je već neko vreme sam. Reče im da je u mirovini i da mu je još malo od života ostalo te ih lepo zamoli da ga ne izbace jer je želeo da umre tu gde je oduvek boravio.

Dedi i baki ovaj koboldov zahtev učini se sasvim razumnim pa se prijateljiše i živeše u zajedništvu do kraja, prisećajući se svake večeri događaja iz svoje duge prošlosti.

KORED

Ples prokletih i sakriveno blago

Tokom jedne narodne svetkovine u kornvolu, nekoliko mladića je došlo na ideju koja im se učinila sjajnom ali zbog koje će se gorko kajati, Te noći su previše popili a zatim su odlučili da odu u brda na kojima se uzdižu menhiri koje su vekovima pre toga sagradili koredi. Svašta se pričalo o tim stvorenjima a najzanimljivija legenda pripovedala je o blagu koje je bilo dobro skriveno ispod svakog menhira. Samo u noći punog meseca moglo se doći do blaga. Ali, nije bilo dovoljno da bude pun mesec već morala biti i noć u kojoj koredi izlaze da igraju svoje

ritualne plesove i pokazuju na zemlju svojim kozjim papcima i grebu stene svojim mačjim kandžama.

Upravo je noć slavlja u Kornvolu bila i noć zabave za korede. Skriveni u šumi, mladići su ih gledali kako igraju oko dolmena i znali su da moraju da sačekaju da se koredi umore kako bi im ukrali blago. Tek tada će moći bezbedno da im se približe. Međutim, društvanje je postalo nestrpljivo. Već je svanulo a još uvek je bilo nekoliko budnih koreda koji su, iako umorni, i dalje plesali. Kad su se i oni srušili na zemlju, mladići pojuriše ka najbližem menhiru i lakomo navališe da kopaju.

Ali, desilo se da san još nije bio oprhvaio poslednjeg koreda. Bio je dovoljan jedan njegov pogled pa da na mladiće padne kletva a on svojim prozuklim glasom viknu: »Igrajte, prokletnici!« Više nisu mogli da prestanu da plešu nad blagom, sve dok se njihove kosti ne pretvoriše u prah a oni umreše od iscrpljenosti.

VILENJAK LEPREHAUN

Vilinski obućar

Četiri puta godišnje priroda se obnavlja i menja godišnje doba: zima se presvlači u proleće, proleće u leto, leto u jesen a jesen u zimu.. Tokom te četiri noći zakoni smrtnika prestaju da važe i tek na nekoliko sati priroda postaje začarana; drveće se kreće, životinje govore a vile defiluju šumom.

Neposredno pre promene godišnjeg doba, vile pripremaju svoju čarobnu povorku, oblače se u najlepše odore, u haljine od tila i satenske cipelice. Pre nego što se obuku, ukrašavaju svoje konje zvončićima i raznobojnim trakama a zatim, tačno u ponoć, kreću sa njima kroz šumu u svečanoj povorci.

Samo jedno stvorenje je zaduženo za izradu svih vilinskih cipelica. To je leprehaun, malo i debeljuškasto biće koje svuda sa sobom nosi stoličicu i čekić. Tako on sedne i satima izrađuje cipelice za vile.

Priča se da leprehaun puši na lulu i da mu je sve smešno. Bez sumnje, on je najotmeniji u šumi. Nosi dugačak, taman kaput a na glavi, s mnogo stila, crni šešir. Pošto mu svaka vila, posle defilea, daje po novčić, leprehaun polako gomila novac. Ispod nekog brežuljka čuva zakopan ćup sa tim novčićima koje još niko nije uspeo da pronađe. Legenda kaže da ako uhvatiš leprehauna i zagolicaš ga, neće izdržati već će ti dati ćup. Zbog toga, ljudi koji imaju sreće da nabasaju na njega, pokušavaju da ga ulove ne bi li im priznao gde čuva svoje blago.

OGRI

Zlokobna i zlomisleća stvorenja

Nolek je bio patuljak visok jedva metar. Za razliku od drugih patuljaka, Nolek je veoma voleo da putuje jer je bio veoma radoznao i veći deo života je proveo seljakajući se. Čak se može reći da je Nolek bio najpustolovniji patuljak koji je ikad postojao.

A sada, nakon svih tih godina van doma, Nolek se vratio kao jedan mudar patuljak. Saznao je da svet nije onakav kakvim ga predstavljaju. Video je mnogo i znao je da niti svi zmajevi bljuju vatru kroz nos, niti su sve vile lepe, niti su svi ljudi prevaranti, niti se moglo verovati svim elfima, kao što su mnogi mislili.

No, bila je jedna stvar u koju je bio sasvim siguran: svi ogri su bili zli i ogromni, smrdljivi i neprijatni, svima je telo bilo dlakavo a koža modrikasta. Zbog toga je, kada je zakoračio u šumu i osetio taj bljutavi smrad, znao da su ogri u blizini i da se treba kretati krajnje oprezno.

I tako je zabacio svoj ranac na leđa i potrčao rešen da ne zabada nos u ogrovska posla jer je znao da ko god padne u vlast tih zloćudnih zveri, živ se neće izvući. Iako je meso patuljka tvrdo i žilavo čak i za ogra, bio je siguran da će ga pretvoriti u sužnja ako ga se dočepaju. Dakle, veoma mudro, neprimećen otide iz te opasne šume.

Ako jednog dana ugledaš bilo kakvog ogra, ne razmišljaj dvaput: beži i ne osvrći se.

ORKI

Sile zla

Zabeleženo je da su elfi i ljudi stvoreni istog dana i od iste stvari. Ali, Veliki Stvaralac im je darovao toliko različite osobine da su samo po izgledu ličili. Mada se može činiti da su u toj podeli elfi bolje prošli, data im je mudrost i besmrtnost, vrlo brzo su pozavideli ljudima na njihovoj strasti i neizvesnosti s kojom su upravljali svojim životima.

Tada se desilo da je zlo, koje nastanjuje svet i nikad ne spava, iskoristilo to suparništvo na sopstvenu korist i namamilo elfe obećavajući im osobine koje su imali ljudi. Mnogi elfi su poklekli pred iskušenjem i zlo ih je sebi prigrllilo. Na taj način, zbog bednih smicalica samog zla, dopali su ropstva, mučeni su i iskvareni.

Sjedinivši sve mane elfa i ljudi a odbacivši sve njihove vrline, zlo je stvorilo rasu orki i bacilo ih na zemlju poput kuge. Njihova negdašnja mudrost pretvorena je u nezdravu glupost. Izgubili su dušu i besmrtnost i sada su samo krv i meso na ovom svetu. Ljubomora i radoznalost elfa postale su izvitoperena pakost kod orkija. Ljudske slabosti preobratile su se u čisto zlo kod orkija. Čak i ako su nekad bili lepi, sada na zemljinom šaru nema groznijih i nakaznijih stvorova od njih.

A mržnja koju gaje prema elfima i ljudima toliko je duboka i snažna da su bez sumnje postali njihovi najopasniji neprijatelji.

PUKOVI

Prevejani šumski đavolčići

Ovo je priča o jednom nestašnom puku koji je služio vilinskom kralju. Ako nisi znao, puk je jedan mali đavolak koji trčkara po engleskim šumama i zabavlja se tako što zbija šale sa ljudima. Toliko je mali da se može sakriti iza svakog drveta i kad najmanje očekuješ, iskoči nasred puta i preplaši konje. Drugi put se sakrije u kuhinju i pokvari jelo ili pospe stazu kamenčićima da bi se putnici sapleli i pali.

Jednom prilikom, kralj Oberon se naljutio na kraljicu Titaniju, kraljicu vila, jer se zainatila da uzme za paža jednog kraljevog vojnika. Oberon nikako nije mogao da razume tvrdoglavost svoje žene. »Kako je bandoglava!«, rekao je, »Kao da nema drugih vojnika nego baš mog hoće«. Tako ti on, sav besan, popriča sa jednim svojim prijateljem pukom i zamoli ga da mu pomogne da malo napakosti kraljici.

Prateći kraljeva uputstva, puk je trebalo da nađe cvet zvani ljubičica i da od njega spravi čarobni sok. Vilenjak je prokrstario celom šumom u potrazi za cvetom i konačno napravio čarobni namaz od kojeg su se svi zaljube. Kao što su i planirali, puk sačeka da kraljica zaspi pa joj namaza kapke sokom. Ako mu zamisao uspe, kad se probudi, Titanija će se zaljubiti u prvo biće koje ugleda, bio to medved, čovek, mrmur ili bundeva. U koga će se zaljubiti kraljica? Par sati kasnije, kraljica otvori oči i ugleda pred sobom čoveka prerušenog u magarca i u njega se bezumno zaljubi.

PIKSI

Veseli tintilinić mangupčić

Kako mi je ispričao jedan prijatelj, ovo se desilo jednom matorom seoskom zakeralu kojeg su se sva deca plašila. Bio je pohlepan i nepoverljiv, neuljudan i grub. Svakog jutra je radio jedno te isto, ustajao rano i prolazio kroz selo. Ne bi ni tri koraka napravio a već bi počeo da se žali i tako bi nastavio putem sve do banke, u koju je išao svakog jutra da se uveri da mu niko nije ukrao pare.

Stanovnici tog sela verovali su da sa njima žive piksiji, miroljubivi i nestašni vilenjaci. Ponekad nas posmatraju kad krenemo po hleb ili kad igramo fudbal ali inače nisu opasni.

Jednog jutra, piksiji odlučiše da kazne džangrizavog starca. Čekali su skriveni u zasedi, s crvenim kopicama, šiljatim ušima, riđom kosom i isplaženim jezicima. Nekoliko njih je ponelo džak novčića. Dugo se nisu ni mrdnuli čekajući da se srebroljubac pojavi; tek tada su krenuli u akciju i šunjajući se razbacivali novčiće po putu.

Zaslepljen novčićima, starac je zaboravio kuda je pošao. Osvrnuo se, uverio da ga niko ne prati i brzo brzom pokupio novčiće pre nego što će se trkom vratiti kući. Toliko je novčića skupio da su mu džepovi na pantalonama skoro popucali. Kad je stigao u svoju sobu, vadio je

novčiće jedan po jedan i besno ustanovio da se u dodiru sa svetlošću novčići pretvaraju u sive kamenčiće.

TRASGOS

Nestašni kućni vilenjaci

Priča se da je na severu Španije, u Galisiji, jedna skromna porodica bila prinuđena da živi u kući sa nekim neobičnim bićem, trasgom, zabavnim i nestašnim vilenjakom koji je stalno smišljao mangupluke da bi se zabavio. Svima je poznato da život sa trasgom može da vas dovede do očajanja jer su najživahniji noću.

Pošto je bio veseo i vredan, porodica ga je veoma volela ali, u jednom trenutku je život sa njim postao nepodnošljiv. Noću, dok bi svi pokušavali da spavaju, on je ustajao i pravio nenasnosnu buku. Sve je dirao, premeštao stvari, što je oca porodice izbezumljivalo jer nikad nije mogao da nađe ključeve a majka je svakodnevno gubila vreme čisteći krhotine posuđa koje je vilenjak u igri nehotice razbio. Deci su njegovi marifetluci bili zabavni ali su ipak znali da tako dalje ne može pa su shvatali zašto su roditelji odlučili da ga izbace.

Majka je u selu načula da je najbolji način da se otarasiš kućnog vilenjaka da mu postaviš neizvodljiv zadatak kako bi odustao i otišao. »Da mu zadamo moj domaći iz matematike?«, reče dečak. »Ne«, odgovori majka, »moramo da smislimo nešto stvarno teško«. »Znam«, upade otac, »setio sam se nečega što će mu uništiti strpljenje. Naredićemo mu da iznese sve žito iz ostave i da ga odnese do kolibe u šumi, i još ćemo mu reći da je najvažnije da nosi zrno po zrno.«

To su i uradili. Tri dana su gledali kako vilenjak ulazi u ostavu i izlazi iz nje ali, kad je došao i četvrti dan, vilenjak nestade.

TROLOVI

Stvorenja kratke pameti

U jednoj pećini, usred bujne šume na jugu Norveške, živelo dvanaest trolova koji su ceo okrug držali u strahu. Bila su to grozna stvorenja, tri metra visoka i beskrajno zla. Tela su im bila prekrivena maljama a rep im je bio dugačak i dlakav kao u divljih mačaka, njime su ponekad davili svoje žrtve.

Najstrašnija su im bila izobličena i nakazna lica i to najviše zbog dugačkih ocnjaka i nesrazmerno velikog nosa. Ti trolovi su bili toliko izgladneli da su svake noći išli u lov i uništavali sela. Nisu samo stoku jeli već su napadali i ljude i žene i decu.

Sve dok jednog dana meštani tog kraja ne mogoše više da podnose takvo stanje i odlučiše da Im stanu na put. Nedeljama su se okupljali u jednoj od seoskih većnica i najzad su skovali plan koji su sproveli u delo jedne noći punog meseca. Muškarci su krenuli u brda a svaki je nosio po baklju. A onda su tamo, na teritoriji trolova, satima trčali, izazivali i podbadali ta šumska stvorenja.

Pošto su trolovi priglupi i prilično kratke pameti, upecali su se i gonili ljude svuda po šumi, i preko reke, mnogo dalje od svog brloga. Ljudi nisu nameravali da se bore sa trovovima već da ih što je više moguće udalje od njihovog staništa.

Tek kad je zora zarudela, trolovi shvatiše da su obmanuti. No, bilo je prekasno. Mada su svi pojurili ka pećinama, nijedan nije živ stigao. Čim je izašlo sunce, pretvorili su se u kamen.

JEDNOROG

Mitološka životinja, simbol čistote

U jednoj dalekoj zemlji živeo je jedan pravedan i poštovan kralj, njegovo najveće blago bila je ćerka koja je bila umiljata koliko i lepa. Svi vitezovi na dvoru uzdisali su za princezom a najuticajniji su pokušavali da je osvoje neobičnim poklonima, no ona je više volela da šeta dvorskim vrtovima nego da gubi vreme sa uobraženim i hvalisavim vitezovima poput njih.

Postojalo je samo jedno za čim je princeza čeznula više od svega na ovom svetu, da jaše na plećima jednoroga. Često je slušala o tim gracioznim konjima i poznavala čudesne moći koje je imao njihov rog na čelu; delovao je kao protivotrov, lečio rane i mnoge bolesti.

Jednom prilikom, jedan dvorski sluga je čuo kako princeza jadikuje zbog neispunjene zelje da obgrli sapi nekog jednoroga. On je takođe bio zaljubljen u princezu ali, bio je siromašan pa se nije usuđivao ni da je pogleda. Tada je čvrsto rešio da joj nađe jednoroga ali nije znao gde da traži.

Jednog popodneva, dok je skupljao drva za ogrev za kralja, ugleda rog tog čudesnog konja među šumskim gustišem ali jednorog umače pre no što je mogao da ga uhvati. Ubrzo zatim, ponovo začu kretanje jednoroga, koji je bio neuporedivo brži od mladića.

Potpuno iscrpljen, pogleda jednoroga i zamoli ga da se ne plaši, da samo želi da ga odvede kod najlepše devojke u kraljevstvu koja bi da se prošeta na njegovim plećima. Kako se životinja nije ni pomerila, mladić pokupi drva i pokunjeno krenu nazad na dvor.

Za leđima začu topot konjskih kopita. Bio je to jednorog koji ga je polako pratio.

GLOSAR

Argus. Po grčkoj mitologiji, Argus je bio stooki džin koji je služio boginji Heri kao čuvar. Oči je imao svuda po glavi a kad bi zaspao, pedeset očiju bi ostalo budno.

Kolačići (Brownies). Priča se da kolačići žive u Škotskoj. Visoki su nekih pedeset santimetara i vezani su za kuću. Oblače se u rite i tamne vunene krpe, ne vole da se češljaju. Uprkos svemu, veoma su vredni i radni.

Kiklopi. Mitološka bića čudovišnog izgleda jer imaju samo jedno oko nasred čela. Najpoznatiji od svih kiklopa bio je Polifem.

Klurikani. Nepoštena stvorenja mada nesposobna da naude ikome. Žive u podrumima, kao samotnjaci. Visoki su nekih petnaest santimetara ali jedan jedini klurikan može pojesti celo jagnje za par minuta. Obično nose crvenu kapicu za spavanje i kožno prsluče. Žive samo u Irskoj.

Vilenjaci. Najnestašniji od svih čudesnih stvorenja. Obično spavaju danju a kad zađe sunce izlaze da luduju. Vole da zbijaju neumesne šale i da bude one koji bi da spavaju. Visoki su nekih šezdesetak santimetara.

Patuljci. Odrastao patuljak može bez problema da dostigne metar visine. Snažni su i nabijeni, pljosnatog lica i dugačke brade koja im seže do struka. Obično nose široku i udobnu odeću a njihovo stanište je u pod zemljom.

Enti. Bića nastala ukrštanjem ljudi i drveća, čuvari šuma i zaštitnici drveća.

Fauni. Po rimskoj mitologiji, dobroćudni šumski duhovi. Predstavljaju ih sa ljudskim trupom ali imaju šiljaste uši i roščiče, a donji deo tela im je kao kod jarca, sa dlakavim nogama i kopitima.

Gargole. Kipovi izmišljenih ili đavolskih bića koji služe kao odvod na gornjim delovima opšivnice kod zgrada u gotičkom stilu. Liče na zmajeve ili zmije sa razjapljenim čeljustima i ogromnim, isturenim očnjacima.

Džinovi. Bića nepojmljive veličine i ogromne snage, blagonakloni, priprosti i ne baš pametni.

Gnomi. Stvorenja visoka nekih trideset santimetara, nabijeni i izuzetno brzi u podzemnom svetu. Najbolji rudari koji su ikada postojali i obično ih predstavljaju sa pijukom i lopatom o ramenu.

Vile. Ženski duhovi prirode, izuzetne lepote i privlačnosti, žive u brdima i šumama, na izvorima, morima i rekama. Među njihove moći ubraja se i magija. Kreću se kroz šumu pomoću krila.

Hobgoblini. Vrsta čovečuljaka, od nekih pedeset santimetara visine, skrivaju se u kućama u Engleskoj. Malecki su, tamnopusi i tršave kose. Dobri su i veseli. Uprkos dobrom raspoloženju, kad se naljute pokazuju svoju nezgodnu narav.

Koboldi. Domaći duhovi, žive pre svega u severnoj i centralnoj Evropi. Obično su izuzetno naporni. Visoki su oko trideset santimetara i vole da se oblače u sivo i zeleno, imaju sićušne oči i ogromna usta koja im prekrivaju veći deo lica.

Koredi. Koredi obično žive u francuskoj pokrajini Bretanji. Poseduju ogromnu snagu a njihov izgled može biti zastrašujući jer imaju sjajne crvene oči, tamnu kožu i nakazno telo.

Leprehaun. Mali je i debeljuškast, oblači se neobično. Nosi cipele sa kamašnjama i komotne zelene pantalone sa velikom zlatnom dugmadi.

Ogri. Ogri su štetne i zle zveri, veoma neprijatni u ophođenju i beskrajno pohlepni. Visoki su oko tri metra; koža im je modrikasta i ispušta gadan smrad. Priglupi su i možda se baš zato ističu svojom nenormalnom snagom.

Orki. Prethodno su orki bili elfi koji su poklekli pred silama zla. To su noćna bića, groznog izgleda, veoma snažni i nasilni. Prepoznajemo ih po tome što veoma liče na ljude ali sa svim mogućim telesnim deformitetima.

Piksi. Po izgledu su nalik vilenjacima. Ispod kapice kojom pokrivaju glavu izviruju im uši i poneki riđi uvojak kose što ih čini smešnim. Obožavaju da plešu, zbijaju šale i krađu voće i kolače.

Pukovi. Čudesna bića iz engleskog predanja koja je Šekspir uzeo za likove u komadu *San letnje noći*.

Trasgos. Maleni kućni đavolčići iz španske narodne tradicije, visoki oko pedeset santimetara, vrlo nestašni i zabavni, uživaju da prave lom po kući. Obično su obučeni u crveno, nose kapicu iste boje, imaju šiljaste uši a ponekad su malo razroki.

Trolovi. Trolovi su noćna bića koja žive u planinama i na neprohodnim mestima. Njih desetak ili dvanaest živi u jednoj pećini, uvek im je predvodnik žena trol. Visoki su između dva i tri metra a karakterističan im je ogroman, dlakav rep koji veoma liči na rep divljih mačaka.

Jednorog. Jedinstvene bajkovite životinje, opisane kao otmeni konji, obično beli, koji imaju jedan dugačak rog nasred čela. Simbolišu čistotu i nevinost, sreću i snagu.

ČUDESNA STVORENJA VODE

AFANK/ADANK

Zver iz jezera i rečnih rukavaca

Ima jedna legenda koja pripoveda o ogromnoj zveri koja je živela u rukavcu reke Konvi, na severu Velsa, u Velikoj Britaniji. Ta zver je bila poznata pod imenom afnak ili adank a meštani su verovali da je u pitanju džinovski dabar. Glava mu je bila neverovatno velika a zubi dugački i oštri ali rep mu je ličio na krokodilski i zbog toga su mnogi sumnjali da se ipak ne radi o dabru.

Jednom prilikom su se stanovnici doline Konvi namerili da unište afnaka.

Sigurno već znaš da sva bića u vaseljeni, čak i najmoćnija, imaju slabu tačku i da bi ih savladao, dovoljno je da je pronađeš. To isto su znali stanovnici doline pa su mesecima promatrali afnaka ne bi li otkrili koja mu je slabost. Niko nije pretpostavljao da se nasilni dabar pretvara u stidljivo i umiljato biće kad kraj njega prođe neka mlada devojka.

Jednog hladnog zimskog jutra, stotinak seljana se sakrilo u blizini jezerceta. Sve su isplanirali: jedna lepa devojka poslužiće im kao mamac.

Devojka je prišla obali jezerceta i veoma nežno zamolila afnaka da je otprati do jednog mesta u blizini. Zver nije oklevala te joj priđe mazno kao mačka. Devojka sede na travu a afnak joj leže u krilo i dopusti da ga miluje. Kad su seljani videli da se dabar ne pomera, prišli su mu i vezali lancima za volove.

Afnak se osetio toliko poniženim da ni ne pokuša da se brani. Pognu glavu i dopusti da ga odvuku do seoskog trga, gde je skončao.

RUŽIČASTI BUFEO

Roze slatkovodni delfin

Mada može izgledati neverovatno, u reci Amazon, drugoj po dužini reci na svetu, postoji jedna vrsta ružičastog delfina nazvanog *Inia genoffrensis* ili roze bufeo. Priča se u Peruu da se jednom prilikom neka devojka zaljubila u mladića kojeg je upoznala kraj reke. Nije čudo što su je njegove čari osvojile jer se radilo o tajanstvenom mladiću ružišastog tena i zlatne kose. Ali, taj čovek je izgleda skrivao neku tajnu jer je ćutao kad god bi ga devojka zamolila da skine šešir.

Jedne noći, devojka je bila uporna da joj mladić pravi društvo na proslavi koja se održavala u selu. To je bilo prvo seosko slavlje kojem je mladić prisustvovao pa niko nije mogao da predvidi da će tako loše reagovati na piće. Prvo su mu sipali jednu čašu, zatim još jednu, pa još jednu, kod četvrte je mladić izgubio svest.

Devojci je malo trebalo da mu skine šešir. Na čelu mu otkri dve rupice kroz koje je izgleda disao. Uplašena manom koju je videla na mladiću, pozvala je prijatelje i zamolila ih da odnesu mladića do reke.

Kada je mladić sa šeširom osetio hladnu vodu po nogama, trgnuo se iz sna i istog časa skinuo odeću i zagnjurio u vodu.

Seljani tvrde da se radilo o ružičastom bufeu, neobičnom biću koje uzima ljudsko obličje da bi isplivao na površinu ali se u vodama Amazona ponovo pretvara u delfina.

VODENI KONJI

Predivni sivi ždrepci

U oblasti škotskih Visoravni ljudi pamte priču o razbojniku koji nije nikad ponovo viđen nakon što je pobjegao iz zatvora u kojem je izdržavao kaznu. Po svemu sudeći, čovek je pobjegao prvog dana novembra; upotrebio je turpiju da prereže šipke i svoj čaršav kao konopac, pa je trkom pobjegao u šumu dok su ga psi zatvorskih stražara jurili.

Stigavši do proplanka koji se nalazio odmah kad se izađe iz zatvorskog šumarka, u trenutku kad su ga psi zamalo sustigli, čovek je iznenada nestao i niko ga nikad više nije video u tom kraju.

Međutim, ta dovitljiva lopuža nije uspela da pobjegne. Ustvari, načinio je najgoru moguću grešku. Dok je bežao od pasa, ugledao je na livadi jednog prelepog, biserno sivog konja predivne dlake i veličanstvenog izgleda. Kako nije znao da je u pitanju opasni vodeni konj, uzjahao ga je bez razmišljanja i grubo ga podbo petama u slabine.

Konj je bolno zanjistaio ali, umesto da mu se pokori, kao vetar je pojurio ka plaži i svom snagom uskočio u vodu. Dok je još jahao lopov je pokušao da skoči sa konja ali svi njegovi naponi su bili uzaludni jer je konjska dlaka bila prekrivena nekom moćnom lepljivom tvari i čovek nije mogao ni da mrdne.

Tek kad se našao u vodi oslobodio se lepljivih okova ali, bilo je prekasno. U moru je konj za tren oka progutao onog jadnička od kojeg je ostala samo jetra, koja je doplutala do obale.

HARIBDA

Nezasito čudovište

Haribda nije uvek bila čudovište za koje danas znamo. U nekim drugim vremenima, bila je božanstvo, mlada i lepa ćerka boginje zemlje Geje, i boga mora Posejdona. Još tada je pokazivala svoju nezasitost koja Zevsu nije bila po volji.

Jednog dana, Herakle se vraćao posle uspešno obavljenog zadatka, jednog od dvanaest podviga koje je morao da izvrši jer je bio kažnjen što je ubio svoju decu. Bogovi su ga zadužili da ukrade dragocene krave kralja Heriona. Tada su mu se putevi ukrstili s Haribdom, koja mu je proždrljivo smazala neke od krava a da Herakle nije mogao ništa da učini. Kada je Zevs saznao šta se zbilo, strašno se razbesneo i gromom pogodio Haribdu, koja se srušila tačno u tesnac koji razdvaja Italiju i Siciliju, i pretvorila se u monstruma sa ogromnim čeljustima.

Zbog svoje proždrljivosti, od tada je Haribda kažnjena tako što tri puta dnevno mora da proguta velike količine vode, proždirući pritom i sve što plovi morem.

Zato se kaže da je tesnac kod Mesine izuzetno opasan jer ga s jedne strane čuva Haribda a sa druge Scila, čudovište koje proždire mornare koji su uspeli da promaknu Haribdanim čeljustima.

SCILA

Haribdina drugarica

Scila je bila morsko čudovište koje je živelo u moreuzu kod Mesine, u Sredozemnom moru. Bila je ćerka morskog božanstva Forkisa koji je otac gorgona, graja i Ehidne, no Scila nije uvek bila čudovište.

Bog Glauk je bio ludo zaljubljen u Scilu i zbog te ljubavi odbio je lukavu Kirku, čuvenu čarobnicu koja je živela u moru. Ljubomorna i uvređena zbog Glaukovog odbijanja, napravila je neki grozni napitak i sipala u potok u kojem se Scila obično kupala. Kada je devojkica izašla iz vode, iz prepona počеше da joj rastu glave šest krvoločnih pasa i tako se zauvek pretvori u čudovište.

Posle nekoliko godina, sama Kirka je uputila čuvenog moreplovca Odiseja kako da izbegne Scilu i bezbedno prođe Mesinski moreuz dok se vraćao na Itaku.

Druga legenda vezana za Scilu kaže kako je samo jednom prilikom pobeđena. Dogodilo se to kada se Herakle vraćao nakon izvršenog podviga koji su mu bogovi zadali da učini. Vraćao se heroj, živ i zdrav, sa Herionovim kravama kad ga je presrela Scila i pojela mu nekoliko grla stoke, isto kao i Haribda. Herakle joj se suprotstavio i ubio je.

Međutim, videvši da mu je kćer mrtva, bog Forkis uspe da je oživi svojim čarobnim moćima.

GRAJE

Matore veštice

Priča se da je Persej, kada je dobio zadatak da ubije gorgonu Meduzu, prvo otišao do pećine njenih sestara graja, tamo, na krajnjem zapadu, kraj litica o koje su se razbijali morski talasi. Persej je već znao za legendu koja je pripovedala o čudovišnim grajama, trima grozomornim staricama sive kose, s jednim okom i jednim zubom za sve tri, i znao je takođe da one poznaju tajni put koji vodi do gorgona.

Kada je Persej stigao do pećine graja našao je dve graje kako mirno spavaju unutra dok je treća stražarila s onim jednim okom koje su sve delile. Persej se sakrio iza stena i strpljivo sačekao vreme za primopredaju i smenu straže. Nakon pet sati, jedna se probudi a ona što je stražarila izvadi oko ne bi li joj ga predala ali, baš u tom trenutku Persej iskoči iz svog skrovišta i ote joj ga iz ruke.

Slepe i bespomoćne, graje se uplašiše najgoreg te preklinjaše junaka da im vrati najdragoceniju svojinu. Tada Persej primače oštricu mača zenici čudesnog oka i zapreti da će je poseći ako mu ne otkriju put koji vodi do skrovišta gorgona. Suočene sa takvom ucenom graje ne imadoše drugog izbora te otkriše tajnu svojih sestara.

Na taj način, zahvaljujući lukavosti i domišljatosti, Persej krenu u avanturu koja će se završiti Meduzinom smrću. Ali, to je već druga priča.

HIDRA

Devetoglava zver

Čak i najbolji čovek je u stanju da učini ludost ako je pod velikim pritiskom. To se desilo Heraklu, plemenitom heroju iz grčke mitologije koji je u nastupu ludila pobio svoju decu.

Priča se da je ovaj heroj rođen iz ljubavi boga Zeusa i smrtnice koja se zvala Alkmene. Da bi je zaveo, Zeus se prerušio u običnog čoveka i legao kraj nje. Kada je boginja Hera, Zeusova supruga, saznala da joj je muž neveran sa jednom smrtnom ženom, zaklela se da će progoniti dete koje se bude rodilo iz te veze i da će mu život učiniti nesnosnim. Mnogo godina kasnije, potpuno očajan i poludeo Herinom krivicom, Herakle je oduzeo život svojoj rođenoj deci.

Kada je shvatio kakav je užasni zločin počinio, napustio je svoju zemlju i zakleo se da će uraditi sve što mu se zapovedi ne bi li okajao svoj greh na neki način. Kazna koju su mu nametnuli bogovi, bila je surova: tokom dvanaest godina biće podvrgnut ispitima koji nijedan smrtnik ne bi mogao da savlada; ako uspe, spraeće sa sebe ljagu krivice. Jedan od tih zadataka bio je da ubije Hidru iz Lerne, devetoglavo čudovište koje je živelo na dnu močvare.

Tamo je otišao Herakle, spreman da ubije Hidru ali, kad bi joj posekao jednu glavu, na njenom mestu nicala je nova. Videvši da sam neće moći da je ubije, odluči da zatraži pomoć od svog rođaka Iolaja. Ponovo se heroj suočio sa čudovištem ali ovog puta, kad bi posekao glavu, Iolaj bi joj spalio vrat kako nova ne bi izrasla. I tako, zajedničkim naporima, uništavajući jednu po jednu glavu, usmrtiše tu groznu zver.

HIPOKAMP

Miroljubivo morsko biće

U doba robovlasništva, do obala Gvineje stizali su brodovi iz Sjedinjenih Država s namerom da zarobe muškarce i žene koji su tamo živeli kako bi ih prodali u roblje u Americi. Dolazili bi sa oružjem, musketama, surovo ih porobljavali, okivali u lance i na silu ukrcavali na brodove. Ali, jednom prilikom, jedan hipokamp vide sa stena na obali šta se na plaži dešava i odluči da obavesti boga Tritona kako bi ovaj nešto preduzeo.

Hipokamp je pola konj, pola riba i može da živi i u vodi i na kopnu. Obično živi usamljениčki, brine svoju brigu i ne meša se u stvari koje ga se ne tiču. No, ovog puta je bio toliko zgrožen zbog onoga što je video i želeo je da pomogne robovima pa tako otkaska duž plaže, uđe u vodu i roneći otpliva do dvorca kralja Tritona. Čuvši šta se dešava, Triton se razbesni i uzburka more stvarajući tolike talase da brodovi potonuše a sva posada propade u ledene podvodne struje. Zatim pozva sve hipokampe koji su mu bili podanici, naredi im da brzo odu na mesto obalu. brodoloma i spasu sve zarobljenike. Hipokampi nisu ni časa časili. Svojim snažnim konjskim vilicama pokidaše lance, podigoše robove na svoja pleća i žive i zdrave ih odnesoše na obalu.